

Absztrakt: Az írás az Agrárminisztérium Földügyi és Térinformatikai Főosztálya, a Miniszterelnökség Ingatlan-nyilvántartási és Térképészeti Főosztálya, valamint a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság vezetőinek éwertékelő és az új év tekintetében feladatismertető összefoglalója. A földmérés és térképészet irányításának továbbra is az ágazat működését meghatározó jogszabályok előkészítése volt az egyik legfontosabb feladata 2021-ben is. A megalkotott törvények és rendeletek az átlátható földtulajdoni struktúra kialakításának és az ennek egyik legnagyobb akadályát képező osztatlan közös földtulajdon mint kényszerközösség hatékony felszámolásának jogszabályi kereteit teremtették meg. Az új esztendőben elvégzendő feladatok közül a főhatóságok életében változatlanul kiemelt jelentőséggel bír a tiszta és egyértelmű földtulajdoni viszonyok kialakítása, valamint az ingatlan-nyilvántartási ügyintézés egyszerűsítése és elektronikus csatornákra történő átteljesítése előkészítése. Új feladatként jelentkezik a Földmegfigyelési Információs Rendszer kialakítása és az új légi távérzékelési technológiák és eszközök alkalmazási feltételeinek megteremtése. A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság tevékenységét 2021-ben is erősen befolyásolta a Covid-19 koronavírus okozta világméretű járvány hazánkat is sújtó újabb és újabb hullámai. A Társaság megőrizte működőképességét, és a céljainak megvalósítása érdekében folytatott munkáját – a korlátozott anyagi lehetőségeinek megfelelő mértékben – eredményesen helyezte át az internet által biztosított virtuális térbe. Erről tanúskodnak sikeresen megtartott online konferenciák és testületi rendezvények.

Abstract: This paper is a summary of the annual evaluations and forthcoming tasks by the heads of the Department of Land Administration and Geoinformation in the Ministry of Agriculture, the Department of Land Registration and Mapping in the Office of the Prime Minister, and the Hungarian Society of Surveying, Mapping and Remote Sensing. One of the most important tasks in the sectorial management of surveying and mapping was to prepare the modification of laws regulating the operation of this sector in 2021 too. The enacted laws and regulations created the legal framework for the establishment of a transparent land ownership structure and for the effective liquidation of the undivided common land ownership as a forced community, which has been one of the biggest obstacles to this. The forming of transparent and clear land ownership as well as the implementation of the e-real estate project are tasks that are of primary importance in the life of the supreme authorities in the new year. A new task is the development of the Earth Observation Information System and the creation of the conditions for the application of new aerial remote sensing technologies and devices. The activity of the Hungarian Society of Surveying, Mapping and Remote Sensing was greatly affected by the new waves of the Covid-19 pandemic, which hit Hungary too in 2021. The Society has maintained its viability and effectively moved its activity of realizing its objectives to the virtual space offered by the internet. The online conferences and corporate events bear witness to the success of this transformation.

Kulcsszavak: földmérés és térképészet ágazati irányítása, eredmények 2021-ben, feladatok 2022-ben

Keywords: sectorial management of surveying and mapping, results in 2021, tasks in 2022

Tisztelt Olvasók! Kedves Kollégák!

Mozgalmas évet hagyunk magunk mögött, és már most látszik, hogy az új évben is fontos feladatok megvalósításával fogunk szembenézni. Az Agrárminisztérium Földügyi és Térinformatikai Főosztálya, a Miniszterelnökség Ingatlan-nyilvántartási és Térképészeti Főosztálya, valamint a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) vezetése nevében békés, boldog és sikerekben, lehetőségekben bővelkedő új esztendőt kívánunk a Geodézia és Kartográfia folyóirat minden kedves olvasójának, az MFTTT tagságának, a földmérés, a térképészet, a térinformatika, az ingatlan-nyilvántartás,

a földügyi és a távérzékelés területén működő szakmai szervezeteknek, intézményeknek, gazdasági társaságoknak, továbbá a szakterület valamennyi munkatársának, akik munkájukkal támogatják a közigazgatás működését, az ágazat fejlődését és a szakmai célok megvalósulását.

Reméljük, hogy az óévvel együtt egyben a járvány okozta megpróbáltatásokat is magunk mögött tudhatjuk, hogy ebben az évben végre újból lehetőség nyílik majd személyes találkozásokra, szakmai eszmecserékre, a baráti kapcsolatok személyes elmélyítésére, ezzel is elősegítve az új évben ránk váró kihívásoknak való megfelelést.

A földügyi szakterület szakmai irányítását az Agrárminisztériumban

továbbra is a Földügyi és Térinformatikai Főosztály végzi. A 2021-es évben lezajlott szervezeti változások következtében a Főosztály immár a Közigazgatási Államtitkárság keretén belül a Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkársághoz tartozik, így a munkáját dr. Szinay Attila közigazgatási államtitkár, valamint dr. Juhász Tibor jogi ügyekért felelős helyettes államtitkár vezetésével látja el.

A járványhelyzet az idei évi előzetes terveket is felülírta, emiatt több feladat megvalósítására új megoldásokat kellett kidolgozni. Ezzel együtt is úgy vélem, hogy a földügyi szakterületen sikeresen teljesített évről tudunk beszámolni 2021 kapcsán.

Az elmúlt év eredményeinek sorát azzal kezdeném, hogy folytatódott a

részarány-földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetése tárgyú, közismert nevén OKTM-projekt. 2021-ben a projekt a 2020. évről elhalasztott VII. üteme vált aktuálissá, amelyben 11 megye (Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Csongrád-Csanád, Fejér, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna) 12 járása 6641 földrészletének megosztása szerepel.

A 2015 óta folyamatban lévő projektben ezen, újonnan indult VII. ütemmel együtt összesen 47 600 földrészleten, vagyis az erre irányuló kérelemmel érintett 53 300 kiinduló földrészlet 89%-án indultak el a megosztási eljárások.

Sajnos a Covid-19 ezen eljárások végrehajtására is rányomta a bélyegét az által, hogy a tulajdonostársak személyes jelenlétét igénylő munkafázisok megszervezését rendkívüli módon megnehezítette. Ily módon 2021-ben 3700 megosztási eljárást sikerült lezárni.

A teljes projektet tekintve az elmúlt év végéig összesen 40 600 eljárás zárult le, amely az elindított eljárásokhoz viszonyítva 85%-os, a projekt egészére nézve 76%-os készültséget jelent. A lezárt eljárásokban mintegy 205 000 tulajdonos részére került kiadásra önálló tulajdonú földrészlet, amely hozzájárult a tiszta tulajdoni viszonyok megteremtéséhez.

Az őszi folyamán a projektet koordináló Nemzeti Földügyi Központ lefolytatta a közbeszerzési eljárást a projekt VIII., várhatóan utolsó üteme kapcsán a földmérési feladatok ellátására vonatkozóan, annak érdekében, hogy 2022-ben ezen ütemhez kapcsolódóan is minél előbb elindulhassanak a megosztási eljárások.

A 2020-as év jogalkotási feladatai eredményeképpen 2021. január 1-jétől számos szakmai és funkcionális szabályváltozásra került sor, amelyek által több, évtizedek óta megoldásra váró kérdés rendezése is megkezdődött.

A termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészletek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény 2021. január 1-jén hatályba lépett

rendelkezéseinek célja a több mint húsz éve lezártan részarány-földkiadási eljárások lezárása és emellett számos, a gyakorlati jogalkalmazásból eredő módosítás megvalósítása. A máig lezártan részarány-földkiadási folyamat végleges rendezése halaszthatatlan feladata volt a kormányzatnak a tiszta és egyértelmű tulajdonviszonyok kialakítása érdekében. A korábbi jogszabályi rendelkezések nem tudták maradéktalanul biztosítani a részaránytulajdon és a termelőszövetkezeti földhasználati jog idejétmúlt és az agrárium versenyképességét jelentősen akadályozó jogintézményének a jogrendszerünkben való kivezetését, ezért a vonatkozó jogi szabályozás teljesen új alapokon tesz kísérletet ezen probléma megoldására. A jogszabály a földkiadási folyamat lezárásával megszünteti a tulajdonjogilag rendezetlen jogállású földrészleteket. A törvényben foglalt szabályozás révén rövid időn belül a teljes részarány-földkiadási folyamat lezárható.

Az új törvény rendelkezik azon, tulajdonjogilag rendezetlen jogállású földrészletek állami tulajdonba kerüléséről, amelyek az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a törvény hatálybalépésekor termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álltak, megteremtve ezzel a lehetőségét a szóban forgó ingatlanok jogszabályi előírásoknak megfelelő hasznosításának.

Biztosítja továbbá az érintett részarány-tulajdonosok megfelelő mértékű pénzügyi kártalanításának lehetőségét is. Ezzel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a jogosultakat megillető részaránytulajdon egy eszmei földtulajdon, amely kizárólag arra ad választ, hogy a termelőszövetkezetek által használt közös földekből ki milyen aranykorona értékű föld tulajdonjogának a várományosa. A részaránytulajdon tehát földrajzilag nem határozható meg, nem azonosítható be egyetlen konkrét földrészlettel sem.

A több évtizedes tapasztalatok alapján a részarány-földkiadás jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy mára az osztatlan közös földtulajdon rendkívül nagy arányban van jelen a magyar agráriumban, sok esetben önálló gazdálkodásra alkalmatlan, elaproszott tulajdoni hányadok formájában.

A kormányzat kiemelt célja az osztatlan közös földtulajdon felszámolása, így nem támogatható, hogy újabb részarány-földkiadásokkal tovább fokozódjon az osztatlan közös földtulajdon problematikája. A 2020. évi XL. törvény ezért úgy rendelkezik, hogy az e törvény hatálybalépésekor kiadatlan részaránytulajdonnal rendelkező jogosultak immár nem földre, hanem kizárólag pénzügyi kártalanításra válthatják át részaránytulajdonukat. A jogosultak kártalanítás iránti kérelmükkel az ingatlanügyi hatóságként eljáró kormányhivatalokhoz fordulhatnak, a kártalanítási eljárás részleteit a *részarány-tulajdonosok kártalanításának szabályairól szóló 560/2020. (XII. 7.) Korm. rendelet* tartalmazza.

A kártalanítás aranykoronánkénti összegét a törvény a földek értékének országos alakulását figyelembe véve a korábbi 4000-ról 50 000 Ft összegre emelte. A kártalanítási igények benyújtására 2021. január 1-jével nyílt meg a lehetőség. A kártalanítás iránti kérelmek elbírálásáról az ingatlanügyi hatóság dönt, és ezt követően intézkedik a kártalanítás összegének kifizetéséről. A kártalanításról szóló döntésében rendelkezik továbbá a hatóság a kártalanított személy részaránytulajdonának törléséről és a termelőszövetkezeti különlapjának megszüntetéséről is.

2021. január 1-jén lépett hatályba a *földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény*, valamint a törvényhez kapcsolódó részletszabályokat tartalmazó, a *földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásának részletes szabályairól szóló 647/2020. (XII. 23.) korm. rendelet*. A törvény az átlátható földtulajdoni struktúra kialakításának és az ennek egyik legnagyobb akadályát képező osztatlan közös földtulajdon mint kényszerközösség hatékony felszámolásának jogszabályi kereteit teremti meg.

Általánosságban véve elmondható, hogy a törvény célja minden esetben a felek egyezségének támogatása, a tulajdonrészek minél nagyobb számban történő önálló ingatlanra alakítása, valamint a tényleges földhasználók

további tulajdonszerzésének ösztönzése és mindezek által gazdaságosan hasznosítható birtoktestek kialakítása egy a jelenleginél lényegesen rövidebb folyamat keretében. Jelentős változás, hogy a törvény hatálya – eltérően az OKTM-eljárásoktól – nem csak a részaránykiadás útján, hanem bármely jogcímen keletkezett osztatlan közös tulajdonra, valamint az erdőnek minősülő ingatlanokra is kiterjed.

A 2020. évi LXXI. törvény és annak végrehajtási rendelete az osztatlan közös tulajdon megszüntetésének három alapvető metódusát szabályozza: a közös tulajdon megszüntetését az ingatlan megosztása, az ingatlan valamely tulajdonostárs általi tulajdonba vétele (bekebelezés) révén, valamint az ingatlan kisajátítása útján.

Fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet arra, hogy a törvény 2021. júniusi módosítását követően a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény hatályaon kívül helyezésével az OKTM-eljárások törvényi szintű szabályai is az új törvénybe kerültek.

A földeken fennálló osztatlan közös tulajdon megszüntetésének új jogi lehetőségeihez kapcsolódóan a tulajdonostársak egy kifejezetten e célra létrehozott informatikai program, az úgynevezett osztóprogram alkalmazásával maguk készíthetik el azt a térképvázlatot, amely a megállapodásuk szerinti megosztás térképi megjelenítését szolgálja. Az osztóprogram díjmentesen tölthető le a Nemzeti Földügyi Központ honlapjáról.

A birtokelaprózódás megakadályozása az új eljárások során is kiemelt cél, ezért a megosztással létrejövő új ingatlanok tekintetében a törvény területi minimumot állapít meg. A jelenleg folyamatban lévő OKTM-eljárásokkal ellentétben az új eljárásban a területi minimumot el nem érő, azaz az önálló ingatlanra nem alakítható tulajdoni hányadok nem maradnak közös tulajdonban. Azokat valamelyik tulajdonostárs köteles magához váltani, és érték legalább az ingatlan értékbecslés szerinti értékének megfelelő ellenértéket megfizetni. A területi minimumot el nem érő tulajdoni hányadok jogszabályai ezáltal valós kompenzációban részesülnek.

Amennyiben a közös tulajdonban álló ingatlanból nem alakítható ki legalább két, a törvényben szabályozott területi minimumnak megfelelő ingatlan, akkor a teljes ingatlant egyetlen tulajdonostárs veheti tulajdonba, a többi tulajdonostárs részére megfelelő ellenérték megfizetése mellett. Ez esetben nem kerül sor az ingatlan megosztására, így nincs szükség térképvázlat készítésére sem. A közös tulajdon ezen a módon történő megszüntetése nem igényel külön informatikai programot.

A folyamat garanciális eleme a tulajdonostársak megfelelő értesítése, amelyet a törvény végrehajtási rendelete részletesen szabályoz. Az ellenérték megállapításához segítséget nyújt a Nemzeti Földügyi Központ internetes oldalán művelési áganként és járásonként közzétett értékbecslési ajánlat. Ha valamelyik tulajdonostárs nem ért egyet az értékbecslési ajánlat szerint megállapított ellenértékkel, úgy a törvény lehetőséget biztosít arra is, hogy igazságügyi szakértővel új értékbecslési szakvéleményt készíttessen.

Azokban az esetekben, amelyekben sem a tulajdonosi egyezség, sem a tulajdonostárs általi pénzbeli megváltás nem vezet eredményre, a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén lehetőség nyílik arra, hogy az érintett ingatlanok – valamely tulajdonostárs kezdeményezésére – kisajátítás útján a Magyar Állam tulajdonába kerüljenek. A Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv az adott költségvetési évben a földvásárlásra rendelkezésre álló költségvetési keret alapján dönt a kisajátítási eljárás megindításáról.

Örömmre szolgál, hogy az évek óta nagy létszámú érdeklődő részvételével, az MFTTT-vel közösen megrendezésre kerülő osztatlan közös tulajdon megszüntetéséről szóló konferencia és továbbképzés, ha csak online formában is, de a járványügyi veszélyhelyzet ellenére idén sem maradt el. Rendezvényünkön az elmúlt évben több mint 160 fő vett részt. Bízunk benne, hogy ezen konferencia hagyományait 2022-ben már a korábban megszokott módon, személyes jelenlét révén vihetjük tovább. Ez nagyon fontos számunkra, mert a rendezvény kiváló fóruma a földeken fennálló osztatlan

közös tulajdon megszüntetése régi és új módozataival kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok megvitatásának.

Tisztelt Olvasók!

Az Ingatlan-nyilvántartási és Térképészeti Főosztály (ITF) is rendkívül eseménydús és eredményes 2021-es évet tudhat maga mögött, melyet az alábbi főbb pontokban lehet összefoglalni.

A fő irányvonalat a földügyi igazgatás digitalizációját, informatikai rendszereinek és eljárásainak megújítását célzó e-ingatlan-nyilvántartási projekt szakmai támogatása, illetve a projekt eredménytermékeinek felhasználását lehetővé tevő kodifikáció jelentette. Kihirdetésre került az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény, mely az ingatlan-nyilvántartás alapelveinek meghagyásával az eljárások elektronikus lefolytatását, az automatikus döntéshozatal kiterjesztését, az adatszolgáltatás XXI. századi technológiai szintű, hatályos adatvédelmi szabályoknak való megfeleltetését biztosítja.

Kihirdetésre került az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással, területrendezéssel, településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvény is. Ez egyfelől biztosítja a még régi szabályok alapján indult eljárások elbírálásához szükséges szabályozást, másfelől módosítja a más ágazati szabályokban fellelhető, de az ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó rendelkezéseket. Ezáltal biztosítható, hogy mind időben, mind pedig más ágazatokkal kapcsolatban is egységes, értelmezhető szabályrendszer vonatkozzon az ingatlan-nyilvántartásra.

Lezárul a kodifikációs munkája, és lassan közigazgatási egyeztetésre kerül a két fenti törvény végrehajtási szabályait tartalmazó kormányrendelet is.

A változások informatikai lábának kialakítása a kodifikációnak megfelelő ütemben halad. Az elkészült informatikai modulok első körös tesztelése az ITF bevonásával zajlik, mely a tervek szerint 2022-ben kiterjeszhetővé válik az úgynevezett *friendly pilot* keretében azon külső szervezetekre,

felhasználókra is, melyek a legnagyobb mértékben lesznek érintettek a rendszer használatában. E mellett nagy hangsúlyt kell fektetni a disszeminációra, hiszen a 2023. február 1-jén élesedő rendszert nemcsak a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkatársainak, hanem a földmérő-vállalkozóknak, bíróságoknak, más hatóságoknak, ügyvédeknek és kamarai jogtanácsosoknak is ismerniük, készségi szinten használniuk kell.

Jelentős fejlődésnek lehetünk tanúi az úrtávérzékelés adatok felhasználása terén is. Kihirdetésre került ugyanis a földmegfigyelési információs rendszerről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLIV. törvény, ennek végrehajtási rendelete, továbbá a rendszer működéséhez szükséges költségvetési forrást biztosító kormányhatározat is. A Földmegfigyelési Információs Rendszer (FIR) elsősorban az Európai Űrügynökség – melynek hazánk is tagja – Sentinel műholdcsaládjá által előállított és rendelkezésre bocsátott adatok feldolgozását, és szolgáltatását végzi. Ezen feldolgozott adatok segítik többek között a vízügyi, a katasztrófavédelmi, az erdészeti hatóságok munkáját, alapja lesz a Közös Agrárpolitikából (KAP) származó agrártámogatások kifizetésének is. A rendszer bárki számára hozzáférést biztosít az előfeldolgozott adatokhoz. A legfőbb újdonságai között feltétlenül említésre érdemes, hogy ezen adatok 3-5 naponta frissülhetnek (a műholdak hazánk feletti átrepülésétől függően), folyamatosan eltárolásra és feldolgozásra kerülnek, így idősoros változásfigyelés is lehetővé válik.

A telekalakítási eljárások felgyorsítása alapvető célként került megjelölésre a 2021. évben. A Miniszterelnökség Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárságnak munkatársaival közösen került kidolgozásra az az eljárásrend, illetve a hozzáköthető jogszabály-módosítási javaslat, mely e cél eléréséhez szükséges. Ennek megfelelően, egyfelől a már hivatkozott, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással,

területrendezéssel, településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvény, másfelől a telekalakítási eljárást érintően egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 735/2021. (XII. 21.) korm.-rendelet módosítja a telekalakítási eljárás szabályait. Legfőbb újítás, hogy a szakhatóságok közreműködése teljesen megszűnik, így például az eddig építésügyi szakhatóságként megjelenő települési önkormányzati jegyző feladatait átveszi a fővárosi és megyei kormányhivataloknál működő főépítész. Ennek következményeként a szakmai tartalmi vizsgálat rendelkezéseit megtartva, ugyanakkor a szakhatósági közreműködéssel szemben támasztott követelményekhez képest rugalmasabban, gyorsabban kerülnek vizsgálatra az egyes építésügyi kérdések.

Az elmúlt 15 év jelentős fejlődést hozott a távérzékelési technológiák terén. Ez igaz mind az adat előállítására és feldolgozására alkalmas eszközökre, mind pedig a hordozóeszközökre – a drónokra – is. A technológiai fejlődés olyan hatékonyságjavulást hozhat, mely nem hagyható figyelmen kívül az állami alapadatok előállításánál sem. Erre tekintettel az ITF a 2021. év során, a légi távérzékelésben kompetenciával bíró szakmai partnerek bevonásával kiemelten foglalkozott azzal, hogy miként lehet hasznosítani az elmúlt évek technikai vívmányait az alapadatok előállítása, minőségbiztosítása terén.

Az eredményes elmúlt esztendő során a folyamatban levő projektek nem zárultak le. A fentieknek megfelelően folytatódnak az e-ing bevezetésével járó munkák, a tesztelés, az oktatásra való felkészülés, az átállási tervnek megfelelő élesítés. Az eljárási részletszabályokat tartalmazó kormányrendelet közigazgatási egyeztetése, elfogadása, az adatszolgáltatási díjakról szóló jogszabályok deregulációja, továbbá az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban történő változásvezetés újra szabályozása is az új év feladatai között szerepel. A FIR beindulása is újdonság, így az üzemszerű működéshez minden bizonnyal szükséges lesz szakmai irányítói intézkedésre. Ugyanígy folytatódik a légi

távérzékeléssel és térképfelújítással kapcsolatos célok megvalósítása.

Tisztelt Olvasóink! Kedves Kollégáink és Tagtársaink!

Az MFTTT életében a 2021. esztendő egészében véve – a nagyon szokatlan körülmények között is – eredményes volt. A nehézségek ellenére a Társasági pénzügyi egyensúlyát meg tudtuk teremteni, és a működőképességét folyamatosan biztosítottuk. Az ehhez szükséges anyagi forrást egyrészt az év folyamán befolyt egyéni és jogi tagdíjak, a Geodézia és Kartográfia (GK) előfizetési díjai, a GK-ban megjelent hirdetések díjai, másrészt a sikeres pályázati tevékenységeinkből befolyó támogatás, továbbá néhány nagyrendezvényünk (az EFGN2021, a 33. Vándorgyűlés, az OKTM2021 és a Békés Megyei Földmérő Nap) bevételei, valamint a Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamarával (BPMK) korábban kötött együttműködési megállapodásunk keretében a BPMK-tól a GK szakmai folyóiratunk nyomdai költségeinek részbeni fedezetére kapott támogatás biztosította.

Jól ismert, hogy Társaságunk egyedülként képviseli hazánkat három szakmai világszervezetben, nevezetesen a Földmérők Nemzetközi Szövetségében (FIG), a Nemzetközi Térképészeti Szövetségben (ICA) és a Nemzetközi Fotogrammetriai és Távérzékelési Társaságban (ISPRS). Másik két hazai szervezettel, a Magyar Földmérő és Geoinformatikai Vállalkozások Egyesületével (MFGVE) és a Magyar Mérnöki Kamarával (MMK), illetve az MMK Geodéziai és Geoinformatikai Tagozatával (MMK-GGT) együtt komoly a szerepvállalásunk az Európai Földmérők Tanácsában (CLGE) is. Társaságunk képviseltette magát az ICA vezetőségi ülésein, köszönhetően annak, hogy a szervezet egyik jelenlegi alelnöke *dr. Zentai László* egyetemi tanár, az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Intézetének vezetője. Ennek is köszönhető, hogy az ICA kongresszusán (Firenze, Olaszország, 2021. december 13–18.) Magyarországról több mint 10 szakember vett részt jelenléti formában. A rendezvényt

félig jelenléti, félig online formában rendezték meg. A többi nemzetközi szervezettel (CLGE, FIG, ISPRS) nemzeti képviselőink online tartották a kapcsolatot.

Társaságunk nemzetközi tevékenységéhez szorosan kapcsolódik az Intézöbizottság (IB) által dr. Mihály Szabolcs elnökletével korábban létrehozott MFTTT-WG4SDG munkabizottság működése. Aktívan képviselik továbbra is Társaságunkat előadások bemutatásával és tanulmányok készítésével az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok elérésének szolgálatában megjelenő térinformatikai és földmegfigyelési feladatok terén. A tevékenységük eredményeként létrejött publikációk és előadási anyagok megjelennek az MFTTT honlapján is. Folyamatos és kitartó munkájuk 2021-ben nemzetközi elismerést is hozott: dr. Mihály Szabolcs mint az MFTTT-WG4SDG munkacsoportjának elnöke felkérészt kapott a „Big Data a Fenntartható Fejlődési Célokért Nemzetközi Kutatóközpont (CBAS)” 19 főből álló Nemzetközi Tanácsadó Testületébe (IAC). Meghívott angol nyelvű publikáció megjelentetésére is lehetőség nyílt. A Mihály Szabolcs és nyolc társa által közösen írt cikk „Taylor and Francis Online” felületén jelent meg („Earth observation and geospatial big data management and engagement of stakeholders in Hungary to support SDGs” címmel – <https://doi.org/10.1080/20964471.2021.1940733>).

Társaságunk – az alapszabályával összhangban – folytatta (ez évben is sajnos csak korlátozottan) együttműködését az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Földmérő Szakosztályával (FSz). Az EMT/FSz által 2020-ra tervezett XXI. Földmérőtalálkozó a világjárvány miatt elmaradt, amelyet a 2021. évi rendezvénnyel összevontan szerveztek meg (XXI-XXII. Földmérőtalálkozó, Székelyudvarhely, 2021. szeptember 16–19.) személyes részvétel mellett. A találkozón 85 regisztrált fő vett részt, és összesen 12 szakmai előadás hangzott el, amelyek többségét az anyaországi kollégák tartották.

A nehézségek ellenére a vezetői szinten tartottuk a kapcsolatot, a közösen alapított *Márton Gyárfás-émlékplakett*

kitüntetését már kilencedik alkalommal ítéltük oda. (2021-ben *Drumba György*, nagyváradi földmérőmérnök és *Hetényi Ferencné* tagtársunk részére).

Szakosztályaink és területi csoportjaink többsége a lehetőségekhez mérten tudott csak működni. Sajnos elmaradtak a területi csoportjaink hagyományosan eredményes és sikeres földmérőnap rendezvényei a „Békés Megyei Földmérőnap” kivételével, amelyet online formában szerveztek meg (2021. december 10.).

Társaságunk folyamatos működése céljából az elmúlt év során hat intézöbizottsági és három választmányi ülést tartottunk, továbbá két alkalommal hívtuk össze a közgyűlést (mindegyiket online formában tartottuk meg). A testületi üléseinken hozott fontosabb döntéseinket határozatokba foglaltuk. 2021-ben összesen 15 IB-határozatot, 6 választmányi és 9 közgyűlési határozatot hoztunk, amelyek a Társaságunk honlapján elérhetők, illetve a Titkárságon tanulmányozhatók. *A Társaság 2021. évi Lázár deák emlékérmét választmányunk Iván Gyula tagtársunknak ítélte oda*, melyet a Társaságunk 33. Vándorgyűlése keretében adtunk át.

A 2020. és a 2021. év egészében véve úgy telt el, hogy egyáltalán nem tudtunk felsőbb szintű vezetőkkel találkozni, megbeszélést folytatni. 2022. év második felében talán lesz lehetőségünk arra, hogy megbeszélést kezdeményezzünk együttműködési lehetőségekről a szakágazat főhatósági vezetőivel, lehetőség szerint államtitkári szinten. Reménykedjünk abban, hogy 2022-ben a Covid-19 világjárvány részleges/teljes megszűnése után már jobban lehet az erőforrásokat a szakmai munkára koncentrálni.

Az alapszabályunkat nem módosítottuk, bár kisebb változtatását a teljes körű tartalmi összhang elérése (az apróbb ellentmondások megszüntetése) és a szakosztályok szakmai szempontú átalakítása továbbra is indokolja a közeli jövőben. A 2020. év elején egy ad-hoc bizottságot kértünk fel, amelynek javaslatai alapján a 2022. év első IB ülésein át fogjuk tekinteni, hogy milyen irányú módosítások válnak szükségessé.

Testületi üléseinkre a felügyelőbizottság (FB) elnökét és tagjait mindig meghívtuk, akik közül egy-egy fő időnként részt is vett azokon. Konstruktív észrevételeikkel nagyban segítették a Társaság működtetését. Az FB alapszabályunkban meghatározott 5 fős létszámát a májusi közgyűlésen választás útján egészítettük ki, Balog Péter és Palya Tamás tagtársak személyében. Így az FB összetétele: elnöke Zsilvölgyi Csaba, tagjai pedig Balog Péter, Palya Tamás, Szabó Gyula és Várnay György tagtársak.

Ismeretes, hogy a Parlament elé 2021. április 20-án benyújtották a T/15969. számú törvényjavaslatot az ingatlan-nyilvántartásról. Szakmai-tudományos közhasznú civil szervezetként működő Társaságunknak nem volt lehetősége azt véleményezni, kezdeményezésekkel erősíteni az új törvényben megjelenő tartalmi elemeket. Ezért az IB egyhangú elhatározása értelmében utólagosan fejtettük ki szakmai álláspontunkat és javaslatainkat, amelyeket felhasználás céljából megküldtük dr. György Istvánnak, a Miniszterelnökség Területi Közigazgatásért Felelős államtitkárnak és dr. Bogdán Tibor kormánybiztosnak. Ezzel támogatni kívántuk az ingatlan-nyilvántartási területet korszerűen átalakító törvény és annak végrehajtási rendelete megalkotását, amely jogszabályok erősítik a földügyi hatóságok szakszerű, egyszerű, a jogszabályban meghatározott határidőn belüli ügyintézését, s az érintett ügyfelek jogbiztonságát.

Az Európai Földmérők Tanácsa (CLGE) a földmérőmérnöki foglalkozás és a földmérők által végzett fontos tevékenység megbecsülése és a köznyilvánosság előtti elismertetése céljából március 21-ét tíz évvel ezelőtt az „Európai Földmérők és Geoinformatikusok Napjává” nyilvánította. A FIG kezdeményezése és döntése alapján ezt a dátumot a Földmérők Világnapjává (Global Surveyors Day) is nyilvánították, amelyet most már negyedik alkalommal világszerte megünnepeltek. A rendezvénysorozathoz egész napos konferenciával (EFGN2021) kapcsolódtunk, amelyet 2021. március 18-án rendeztük meg online formában. Az UNESCO felhívása alapján a rendezvény témakörét

a „Nyílt tudomány – szakterületünk kihívásai egy új világban” főcím alatt választottuk meg. A regisztrált résztvevők száma közel 300 volt, az előadóülésen 200-250 fő mindig jelen volt online csatlakozással. A rendezvényt sikeres pályázatunknak köszönhetően az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő Nemzeti Kulturális Alapja (NKA) is támogatta.

2021-ben egyik kiemelkedő fontosságú feladatunk volt az MFTTT soron következő, 33. Vándorgyűlésének eredményes megszervezése és sikeres lebonyolítása (Miskolc, Egyetemváros, 2021. július 8–10.). A helyszínéről és időpontjáról már 2019-ben döntöttünk, mivel szerettük volna 2020-ban megtartani, de ezt is el kellett halasztanunk egy évvel. A helyi szervezőbizottság elnöki feladatainak ellátására Plesovszki Adrienn tagtársat kértük fel. A rendezvényt a „Jogszabályváltozások tükrében a magyar földmérés és térképészet” főcímmel szerveztük meg, amelyet a szakmai munkánkat alapvetően befolyásoló új és megújuló jogszabályok (a légi közlekedésről szóló törvény és az ingatlan-nyilvántartási törvény) keltette problémák tettek különösen időszerűvé. A vándorgyűlésre 177 fő regisztrált, akik többnyire az ország keleti feléből és a fővárosból érkeztek. A szakmai programban két plenáris és nyolc szekcióülés keretében összesen 43 előadás hangzott el.

Az őszi nagyrendezvényünket az Agrárminisztérium (AM) Földügyi és Térinformatikai Főosztályával és az AM Nemzeti Földügyi Központja (NFK) Birtokpolitikai Főosztályával (a Nemzeti Kataszteri Program (NKP) Nonprofit Kft. jogutód intézményével) együttesen az „Osztatlan közös tulajdon megszüntetésének szabályairól szóló 374/2014.(XII. 31.) kormányrendelet végrehajtásához kapcsolódó továbbképzés és fórum” című témakörben (OKTM2021) 2021. november 11-én online formában szerveztük meg dr. Toronyi Bence alelnök vezetésével. A rendezvényen mintegy 160 fő (többségében földhivatali munkatárs) vett részt.

Folytattuk Társaságunk tavaszi és az őszi-téli szakmai előadásorozatot továbbképzési jelleggel (elégge korlátozott mértékben). Az előadások

egy részét kihelyezett helyszíneken (pl. a BME Általános- és Felsőgeodézia Tanszékén a Rédey István Geodéziai Szeminárium keretében) tavasszal online, ősszel pedig már jelenléti formában tartottuk meg.

Képviseletünk Társaságunkat a Földtudományi Civil Szervezetek Közösségének (FöCiK) rendezvényein. Társaságunk eddig öt alkalommal vett részt (2015–2019) önálló kiállítással a „Földtudományos Forगतag” rendezvényen. 2020-ban ez a rendezvény a világjárvány miatt elmaradt, de 2021-ben is csak online formában tudták megszervezni (2021. november 12–13-án). A FöCiK tag-egyesületei 2019/2020 folyamán elhatározták, hogy saját erőforrásaikra támaszkodva hozzá kívánják járulni a középiskolák természettudományos tantárgyai súlyának növeléséhez, a földtudományok oktatásának javítása érdekében. A FöCiK 2020 második félévében összeállított egy komplex (programokat, versenyeket, táborokat tartalmazó) pályázati projektet, amelyet a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalhoz (NKFIH) nyújtott be támogatás elnyerése céljából. A pályázat sikeres volt, amelynek keretében minden szakmai egyesület vállalta egy-egy program megszervezését az érdeklődő diákok részére. A hatékony kommunikáció és kapcsolattartás érdekében a FöCiK 2021. év elején létrehozta a FöCiK Facebook-oldalát és saját dedikált honlapját is (www.focik.hu). A projekt legnagyobb szabású, egész évre kiterjedő feladata a *FöCiK I. Kárpát-medencei földrajzi és földtudományi verseny* megszervezése és lebonyolítása volt. Összesen 50 középiskolás csapat (4 fős, 3 diák és a felkészítő tanár) indult el a versenyen. Az egész évre kiterjedő verseny munkáját versenybizottság irányította, melynek tagjai között van dr. Török Zsolt az MFTTT képviselőjében. A versenyfeladatok és kérdések kidolgozásában a Társaságunk részéről még Balog Péter, dr. Mihály Szabolcs és dr. Tuchband Tamás tagtársak vettek részt. A verseny első három helyezettje a következő középiskolák egy-egy csapata lett: 1. Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium (A Hoportyú serpái),

2. Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium (O3) és 3. Péter András Gimnázium és Kollégium, Szeghalom (Globalisták).

Társaságunk alapvető céljai és feladatai között szerepel a szakmatörténeti emlékek és hagyományok ápolása. Ezzel kapcsolatban örömteli hír, hogy Bolla Gyula tagtársunk pályázati anyaga alapján, amelyet az MFTTT is támogatott, a Győri Értéktár Bizottság 2021. szeptember 24-ei ülésén a győri geodéziai emlékparkot a települési értéktárba nemzeti értéként felvette.

A Jászfényszarun működő Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság pályázati anyaga alapján – szintén az MFTTT támogató ajánlásával – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktár Bizottság id. komori Bedekovich Lőrinc, a Jászkun Kerület első földmérő- és vízépítőmérnök munkássága mint nemzeti érték felvételt nyert a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktárba. Mivel id. Bedekovich Lőrinc ismertsége, minősége, egyedisége alapján tekinthető országos szintű értéknek, ezért a bizottság a Magyar Értéktárba történő felvételét is javasolja.

Kiemelt fontosságúnak tartjuk a szakmai elődeink emlékének megőrzését. A *Magyar földmérők arcképcsarnoka* kötet sorozata ezt a nemes célt jól szolgálja. Eddig az I–IV. kötete jelent meg, amelyekben tisztelettel emlékezünk a magyar földmérés és térképészet jelentős személyiségeire, szakterületünk elhunyt nagyjaira. 2021 elején az IB egyhangú döntése alapján elindította a soron következő, V. kötetének az MFTTT szervezésében és kiadásában történő összeállítását és megjelentetését. A kiadvány előkészítésével és összeállításával kapcsolatos feladatok koordinálására szerkesztőbizottságot kért fel, amelynek elnöke Buga László, titkára Hetényi Ferencné, tagjai pedig dr. Ádám József, Busics Imre, Csabányi Lajos, Dobai Tibor, Hodobay-Böröcz András, Homolya András, Koós Tamás, dr. Mihály Szabolcs, Szalay László, dr. Székely Domokos Jenő, Szendrő Dénes, Tóth László és dr. Török Zsolt. A szerkesztőbizottság a munkája nagy részét az év végére elvégezte; a beérkezett

javaslatok alapján összeállította az ötödik kötet tartalmát, a méltatottak (összesen 71 szakember) arcképeiről elkészültek a grafikák. A teljes anyag tördelésre kész állapotban van. A kötet megjelenése – a támogatói adományoknak köszönhetően – 2022 első felében várható.

Köszönjük, hogy 2021-ben is Társaságunk tagjai maradtak, fizették a tagdíjat, és ezzel is segítették munkánkat. Az IB javaslata és a választmányunk megállapítása alapján a Társaságunk közgyűlésének 2021. december 16-i döntése alapján, a 2022. évi tagdíjak az előző évhez képest nem változtak.

Köszönettel tartozunk mindazoknak is, akik anyagilag is támogatták Társaságunkat. Az állami intézmények közül pedig kiemelt köszönet illeti az Agrárminisztériumot a támogatásáért, de nem működhetne Titkárságunk a Lechner Tudásközpont (LNK) által biztosított infrastruktúra nélkül sem. Kiemelt segítséget kaptunk az MH Geoinformációs Szolgáltatól is. Köszönettel tartozunk dr. Rózsa Szabolcs egyetemi docensnek, a BME Általános- és Felsőgeodézia Tanszék tanszékvezetőjének az Egyetem MS Teams felületének rendelkezésünkre bocsátásáért, amely a rendezvényeinknek és valamennyi testületi ülésünknek az online térben történő megszervezéséhez a szoftveres hátteret biztosította.

A 2022. év elé is nagy várakozással tekintünk, és terveink szerint is mozgalmasnak ígérkezik az MFTTT életében. Néhány kiemelt feladatunk: a Társaság pénzügyi egyensúlyának fenntartása, melyet alapvetően a taglétszám megtartásával, illetve lehetőség szerint emelésével, továbbá eredményes pályázati tevékenység alapján, valamint a társszervezetekkel és szakmai intézményekkel, szakmai

főhatóságainkkal történő kapcsolatok erősítésével remélünk biztosítani. Fontosnak tartjuk az MFTTT taglétszámának emelését. Jelenleg 521 fő egyéni regisztrált és 32 jogi tagunk van. Az egyéni taglétszámmal nem lehetünk elégedettek, annál is inkább, mert tudomásunk szerint az MMK-GGT keretében valamivel több, mint 1100 regisztrált földmérő kamarai tagot tartanak nyilván. Sajnos a fiatal szaktársainkat nehéz megnyerni a társasági (közéleti-társadalmi) munkára.

Fontos célkitűzésünk az *Európai Földmérők és Geoinformatikusok Napja és a Földmérők Világnapja* (EFGN2022, 2022. március 21-én), valamint az őszi szakmai nagyrendezvényünk eredményes és sikeres megszervezése és lebonyolítása (az osztatlan közös tulajdon megszüntetésének témakörében – OKTM2022), továbbá az EMT/FSz XXIII. *Földmérőtálalalkozón* (Beszterce, 2022. szeptemberben) a sikeres szereplés. A Földmérők Világnapja és az Európai Földmérők és Geoinformatikusok Napja (2022. március 21.) rendezvényének eredményes és sikeres lebonyolításához pályázat alapján támogatásban (1000 E Ft) részesülünk. Az előadói programját a *„Térinformáció szükségessége a nemzetgazdaságban”* főcím keretében alakítjuk ki, melynek céljából szervezőbizottságot kért fel az IB (elnök: Iván Gyula, tagjai pedig Domokos György, Koós Tamás, Szrogh Gabriella, dr. Toronyi Bence és Vidovenyecz Zsolt).

Az IB legutóbbi ülésének egyhangú döntése alapján 2022-ben is részt veszünk a FöCiK II. Kárpát-medencei földrajzi és földtudományi verseny előkészítésében és lebonyolításában.

Feltétlenül szükséges a Társaság működőképességének fenntartása és

tevékenységének lehetőség szerinti fejlesztése, a Geodézia és Kartográfia (GK) szakmai folyóiratunk kiadása és színvonalas megjelentetésének biztosítása, az egyre népszerűbbé váló honlapunk folyamatos működtetése és feltöltése a Társaságunkra vonatkozó, időszerű anyagokkal. Fontos fejlemény, hogy a GK újra indexálásra került a Scopus adatbázisban, továbbá bekerült az ELTE Digitális Tudástárába is. 2019-ben pedig a GK szakmai folyóiratunk eddig megjelent valamennyi lapszámának elkészült a digitális átalakítása (szkennelése) és digitális publikálása az Arcanum Adatbázis Kft.-vel együttműködésben. Az ezt követő évfolyamok folyamatosan megjelennek az Arcanum Digitális Tudománytárban.

Biztosítjuk a testületi ülések (a körülmények alakulásától függően hat-nyolc IB- és három-négy választmányi ülés, valamint két-három közgyűlés) lebonyolítását. Az első közgyűlést 2022. május végén fogjuk tartani (a körülményektől függően akár online formában is).

Társaságunk 2022-ben is nagy hangsúlyt fektet olyan akkreditált, továbbképzés jellegű konferenciák szervezésére, melyekkel lehetőséget teremtünk tagjaink számára, hogy megszerezzék a szakmájuk gyakorlásához előírt kreditpontokat.

Tisztelt Kollégák!

Feladataink megvalósításában az új évben is számítunk a szakma képviselőinek támogató együttműködésére, szakértelmére a közös célok sikeres elérése érdekében.

Kollégáinknak, partnereinknek, valamint a Geodézia és Kartográfia minden kedves olvasójának jó egészséget, sok sikert kívánunk a 2022-es évben!

Dr. Nagy Levente
főosztályvezető

AM Földügyi és Térinformatikai
Főosztály

Dr. Tóth Balázs
főosztályvezető

Miniszterelnökség Ingatlan-nyilvántartási és Térképszeti Főosztály

Dr. Ádám József
elnök

Magyar Földmérési, Térképszeti és Távérzékelési Társaság